

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องผลกระทบจากการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ทางภาคเหนือต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยระหว่างปี พ.ศ. 2493 - 2527 โดยการศึกษาวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งการสนทนากับผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ล้วนเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้โดยตรงทั้งในอดีตและปัจจุบันอีกทั้งยังเป็นผู้มีความรู้และปฏิบัติงานกับกลุ่มทหารจีนคณะชาติโดยตรง ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์การศึกษาไว้ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้

ประการแรก เพื่อศึกษาปัญหาจากการดำรงอยู่ของกลุ่มทหารจีนคณะชาติระหว่างปี พ.ศ. 2493 - 2527

ประการที่สอง เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินนโยบายของประเทศไทยต่อกลุ่มทหารจีนคณะชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปี พ.ศ. 2527

ประการที่สาม เพื่อศึกษาบทบาทของหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อกลุ่มทหารจีนคณะชาติ

ประการที่สี่ เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มทหารจีนคณะชาติในการดำรงอยู่ในประเทศไทย

ประการที่ห้า เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการเมืองภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทย

การศึกษานี้เน้นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยกำหนดคำถามจากแบบสัมภาษณ์ โดยประเด็นหลักๆ ที่ผู้วิจัยต้องการทราบข้อมูลเพื่อศึกษานี้ กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ได้คัดเลือกจากกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับกลุ่มทหารจีนคณะชาติโดยตรงเพื่อที่จะได้ ให้ข้อมูลและคำตอบในประเด็นแบบเจาะลึก แก่ผู้สัมภาษณ์ รวมถึงได้ผลในงานวิจัยได้อย่างถูกต้องชัดเจน และ

และแสดงข้อคิดเห็นอย่างเสรี โดยบางครั้งได้นำการบันทึกเทปช่วยในการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ได้อาศัยกรอบของแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวพัน (Linkage Theory) ทฤษฎีความขัดแย้ง รวมถึงแนวคิดเรื่องการอพยพย้ายถิ่นมาเป็นกรอบความคิดในการศึกษา เนื่องจาก ทฤษฎีแนวคิดเหล่านี้จะเป็นแนวทางการศึกษาที่จะชี้ให้เห็นว่า ผลกระทบจากการดำรงอยู่ของกองกำลัง ทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” มุ่งในกลุ่มกองพล 93 ซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่ส่งกระทบต่อการดำเนิน นโยบายต่างประเทศของไทยทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงบทบาทของหน่วยงาน องค์กร บุคคล และนโยบายของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ ซึ่งผลที่ได้รับจากการศึกษาและค้นคว้าครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ คือ

ปัญหาจากการดำรงอยู่ของกลุ่มทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ระหว่างปี พ.ศ. 2493 – 2527

การวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ ด้านผลกระทบจากการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” ทางภาคเหนือต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยระหว่างปี พ.ศ. 2493 – 2527 พบปัญหาจากการดำรงอยู่หลายประการด้วยกัน กล่าวคือ

ปัญหาในการที่กลุ่มทหารจีนคณะชาติได้ลี้ภัยทางการเมืองมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยทั้งกลุ่มอาสาสมัครชาวยุন্নานได้แปรสภาพมาเป็นกองกำลัง เพราะไม่สามารถอยู่ร่วมกับคอมมิวนิสต์ได้ โดยการมาดำรงอยู่ในช่วงแรกหวังที่จะสร้างกองกำลัง เพื่อกลับคืนสู่แผ่นดินใหญ่ แต่เมื่อมาอยู่ในประเทศไทยแล้ว ทางกลุ่มทหารจีนคณะชาติก็ได้หาเงินเลี้ยงกองทัพ ด้วยการรับจ้างพ่อค้ายาเสพติดตามแนวชายแดน ลำเลียงยาเสพติดหรือค้ำกันกองคาราวานขนฝิ่นและอีกประเด็นหนึ่งที่พบ คือ การสร้างอำนาจอิสระแบบรัฐซ้อนรัฐในประเทศไทย โดยกลุ่มราษฎรไทยได้ประสบกับปัญหาการเข้าและออกภายในในพื้นที่ ซึ่งเกิดจากทหารจีนสร้างอำนาจปกครองแทนอำนาจรัฐ อีกประการหนึ่ง คือ เมื่อมีการอาศัยอยู่ร่วมกันในประเทศไทย มักเกิดปัญหาการแย่งชิงทรัพยากร แย่งที่ดินทำกิน แหล่งน้ำ มักเกิดกรณีความขัดแย้ง การต่อต้านและขับไล่ระหว่างราษฎรทั้ง 2 ฝ่าย

อนึ่งเมื่อเกิดประเด็นปัญหาต่าง ๆ ขึ้นทางรัฐบาลไทยก็ได้ให้ความช่วยเหลือในการดำรงอยู่ เช่น ให้ที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน สนับสนุนการปลูกพืชไม้เมืองหนาว พัฒนาหมู่บ้าน ทอช. เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น หมู่บ้านที่คอยแม่สะลองนั้นเป็นจุดท่องเที่ยวที่สำคัญ อีกทั้งทางไทยได้ยึดถือนโยบายการต่างประเทศด้วยความเสมอภาค ยึดการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมเป็นหลัก ไม่แทรกแซงกิจการภายใน โดยสรุปแล้วประเด็นข้างต้นเป็นภาพรวมของปัญหาการดำรงอยู่ โดยมีปัญหาปลีกย่อยอีกประการหนึ่ง ในด้านความเข้าใจของกลุ่มบุคคลภายนอกต่อกลุ่ม ทอช. ซึ่งจากบทสัมภาษณ์สามารถสรุป

ได้ว่า กลุ่มทหารจีนคณะชาติมี 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ กองพล 93 กลุ่มที่สอง คือ กลุ่มอาสาสมัครชาวจีน
ยูนนาน คือ กองทัพ 3 และ 5 มีนายพลหลี่และนายพลต้วนเป็นหัวหน้า ถูกเข้าใจรวมกันว่า ทั้งหมดคือ
กองพล 93 เหมือนกัน

แนวทางในการดำเนินนโยบายของรัฐบาลไทยต่อกลุ่มทหารจีนคณะชาติ จากอดีต ถึงปี พ.ศ. 2527

จากการวิเคราะห์ในประเด็นนโยบายเกี่ยวกับ ทจข. จากผลการวิเคราะห์ พบว่า

นโยบายเกี่ยวกับ ทจข. ได้กำหนดขึ้นในสมัย พล.อ.สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ปี
พ.ศ. 2505 โดยให้รวมศูนย์ดำเนินงานขึ้นที่กองบัญชาการสูงสุดเพียงแห่งเดียว เพราะมีหลายหน่วยงานที่
ดำเนินการเกี่ยวข้องกับ ทจข. เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดช่องว่างอันก่อประโยชน์แก่ ทจข. จึงรวมศูนย์
สั่งการดังกล่าว ต่อมาปี พ.ศ. 2512 เริ่มมีมาตรการควบคุม ทจข. และแก้ปัญหากองทัพ และ สมช.
ร่วมกันออกมาตรการในทางปฏิบัติ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2520 เมื่อ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้เริ่ม
แนวคิดนี้แต่ต้น ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนที่ 15 จึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อย
ประกาศออกเป็นนโยบายของรัฐบาลชุดนั้นเป็นครั้งแรก ซึ่งถือว่าค่อนข้างสมบูรณ์ที่สุด

การดำเนินงานนำเอากองกำลังต่างชาตินำมาทำการรบ ในลักษณะ ทจข. หากเป็นที่ล่วงรู้แก่
โลกภายนอก ย่อมเสียเกียรติภูมิของไทย นโยบายนี้ทางกองทัพประกาศหลังปี พ.ศ. 2517 จะไม่นำ
ทจข. ไปใช้ในการสู้รบอีกต่อไป แต่ในทางปฏิบัติก็ยังนำกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไปเสริมสร้างกองทัพในด้าน
การรบอีก 2 - 3 ครั้ง แต่เฉพาะในเหตุการณ์ที่จำเป็น โดยถือว่าบุคคลเหล่านี้อยู่ในสภาพกำลังแปลง
สัญชาติเป็นไทย

นโยบายการให้สัญชาติไทย เนื่องจากการควบคุม ทจข. แบ่งกลุ่มหน่วยงาน มีทั้งกองทัพ
ปกครองกองทหารจีน, และหน่วยงานพลเรือนปกครองพลเรือนจีนฮ่ออพยพ บก.ทหารสูงสุด หลังนำ
ทจข. มาเพื่อความมั่นคง ช่วยเหลือการสู้รบปราบปราม ผกค. จึงเสนอรัฐบาลขอให้สัญชาติต่อ ทจข.
ตามความสำคัญของกลุ่มนี้ไว้เป็น 5 กลุ่ม และเริ่มดำเนินการโดยเร่งด่วน เพื่อให้ทันก่อนการรับรองจีน
แดงแทนไต้หวันในปี พ.ศ. 2518 เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากสัมพันธไมตรีไทยและ จีนแผ่นดินใหญ่
เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ไร้สัญชาติ แต่อย่างไรก็ตามการเร่งรัดในการดำเนินงานแม้ว่าจะประสบ
ความสำเร็จในการให้สัญชาติในปี พ.ศ. 2521 ซึ่งเป็นปีที่ พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ผู้ควบคุมการ
ปฏิบัติ ทจข. และผลักดันเรื่องนี้ให้มีผลในทางปฏิบัติ โดยจัดขั้นตอนการทำงานและได้ดำเนินการตาม
ขั้นตอนการแปลงสัญชาติทุกประการแต่ได้ยกเว้นเงินค่าธรรมเนียมให้เพราะ ทจข. เป็นกลุ่มยากจนใน
การดำเนินงานครั้งนั้นบรรลุป้าหมาย จำนวน 3,000 คน ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 5,00 - 6,000 คน

ได้มีการเปลี่ยนแปลงร่วมกับการแปลงสัญชาติของฝ่ายมหาดไทยซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการในปัจจุบัน ส่วนทักษะของบุคคลทั่วไปก็ไม่ได้มีความรู้ลึกต่อต้านแต่อย่างใด

โครงการพัฒนาอาชีพเนื่องจาก ทจช. กลุ่มนี้เป็นทหารอาชีพ มีที่ตั้งบนภูเขา ขาดการติดต่อกับโลกภายนอก ในระดับผู้นำหน่วยจะมีฐานะดี และมีที่พักใกล้ความเจริญและมีโอกาสมากกว่ากลุ่มระดับล่าง ซึ่งเป็นทหารเกณฑ์จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งไทยและพม่า รวมทั้งชาวเขา การพัฒนาอาชีพนอกจากจะยุ่งยาก และต้องหาอาชีพที่ไม่ซ้ำซ้อนกับอาชีพเดิมของราษฎรไทยบริเวณใกล้เคียง แต่ก็มีปัญหาการดำรงไว้ซึ่งกองกำลังอยู่ต่อไป แม้ในนโยบายจะเลิกใช้ ทจช. ในการสู้รบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 แต่สงครามเย็นยังไม่ยุติ กองทัพทั้งสองยังต้องสนับสนุนภารกิจทางทหารต่อไปอีกหลายปี ถึงแม้ว่าจะมีการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ทางตะวันออกสองหมู่บ้านเป็นหมู่บ้านป้องกันชายแดนโดยนำกำลังไปคุ้มครองและสร้างถนนในปี พ.ศ. 2522 และการสู้รบที่เพชรบูรณ์ เขาย่า ในปี พ.ศ. 2524 แต่อย่างไรก็ตาม การพัฒนาอาชีพที่เป็นการทำเกษตร และเกษตรแปรรูป ประสบผลสำเร็จบางประเภท แต่ก็มีปัญหาด้านการขนส่ง การตลาด ซึ่งบางแห่งก็พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

นโยบายด้านการศึกษา การห้ามสอนภาษาจีนในท้องถิ่นอยู่อาศัยเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลในช่วงเกิดภัยคอมมิวนิสต์คุกคาม แต่มีการสอนภาษาจีนกันอย่างแพร่หลายในท้องถิ่นของ ทจช. เช่น ที่คอยแม่ สะลอง ชาวจีนหาที่เรียนภาษาจีนไม่ได้ ก็อาศัยการที่มีระเบียบวินัยแบบทหาร ประกอบกับทางกองทัพ 5 ต้องหารายได้อื่นมาจุนเจือ เพราะอาชีพรับจ้างคุ้มครองคาราวานฝิ่นทำได้ยากขึ้น รายได้จากการสอนหนังสือจีนที่มีได้วันสนับสนุนส่งครูจีนและอุปกรณ์การเรียน พร้อมให้ทุนการศึกษาในได้วันปีละ 20 ทุน ผู้ปกครองจึงไม่นิยมที่จะส่งลูกเรียนภาษาไทย ที่ทางทหารเปิดขึ้น การแก้ไขเรื่องนี้ไม่พ้นวิสัยที่จะแก้ไขได้โดยวิธีการสร้างอุดมการณ์และใช้อุบายหลายอย่าง และควบคุมไม่ได้ในทางปฏิบัติ แต่ได้ใช้วิธีการให้ผู้ปกครองเล็งเห็นอนาคตของลูกที่จะอยู่ในสังคมไทย ต้องรู้ภาษาไทยมากกว่าจีน นโยบายด้านนี้จึงให้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับได้หวัน จนในที่สุดทางได้หวันหันมาให้ทุนการเรียนภาษาไทยในพื้นที่ทุกแห่ง 12 แห่ง ที่ทางกองทัพสร้างโรงเรียนสอนภาษาไทยในขณะที่บุตรหลานได้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง (ลำดับรอง)

บทบาทของหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อกลุ่มทหารจีนกะชาติ

เป็นการวิเคราะห์และศึกษาบทบาทของหน่วยงาน องค์กร และบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อกลุ่มทหารจีนกะชาติ ผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ พบว่าหน่วยงานที่มีบทบาทต่อการปกครองมีบทบาทโดยตรงต่อกลุ่ม ทจช. คือ มหาดไทยและฝ่ายทหาร โดยแต่เดิมทางการได้ตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจ

คือ บก.04 (กองอำนวยการพัฒนาสังคมและอาชีพผู้อพยพ) เป็นหน่วยงานเฉพาะกิจจัดตั้งเป็นการชั่วคราว เมื่อเสร็จภารกิจก็ยกเลิกไป โดยมีภารกิจเกี่ยวข้องกับกลุ่ม ทช.เช่น กรณีการแก้ไขปัญหา ทช. บก. ทหารสูงสุด ซึ่งต่อมาจากทางทหารได้มอบงานไปยังมหาดไทย ในนโยบายการมอบโอนงานปกครองดินแดนมหาดไทย

ภารกิจต่าง ๆ ได้มีหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอีกมากมาย เช่น สภาความมั่นคง ซึ่งภารกิจที่เกี่ยวกับ ทช. มีความเกี่ยวข้องกับสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และการทหาร ขอบเขตกว้างขวางมาก การแก้ไขปัญหาก็ทันกับเหตุการณ์เป็นสิ่งที่จำเป็น โดยมีนโยบายการมอบโอนงานปกครองดินแดนมหาดไทย ฝ่ายมุมมองด้านรัฐบาลมองว่า หลังปี พ.ศ.2518 ที่ไทยมีสัมพันธ์ทางการทูตกับจีนทางการควรจะมีนโยบายการมอบโอนงานพัฒนาให้ฝ่ายมหาดไทยเพราะจะได้ไม่ถูกมองเสมือนว่านำกำลังไปช่วยเสริมสร้างกองทัพ อันจะเสียภาพพจน์แก่ประเทศ หากแต่ติดด้วยเงื่อนไขของระยะเวลาจึงยังสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากในปี พ.ศ.2518 กองทัพเพิ่งจะเริ่มงานพัฒนาอาชีพและสังคม ฝ่ายมหาดไทยเองก็มีการทบทวน หากจะดำเนินการจะต้องตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจขึ้นและต้องมีความพร้อมที่เพียงพอ ทั้งทางด้านวัสดุอุปกรณ์และยานพาหนะ ที่จำเป็นต่างๆในการควบคุมหมู่บ้าน 13 แห่งที่ห่างไกลตั้งแต่แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย จำเป็นต้องอาศัยงบประมาณอีกประการหนึ่งด้วย ซึ่งงบประมาณปีละ 15 ล้านบาทที่ไม่ได้รับเพิ่มเติมจะทำให้ดำเนินการได้ลำบาก ดังนั้นแนวคิดการมอบโอนที่หน่วยฝ่ายปกครองกับภารกิจเสริมสร้างความมั่นคงนั้นสวนทางกัน จึงรอกการมอบอย่างเป็นทางการได้ในปี พ.ศ.2527-2529 แม้จะล่าช้าแต่ก็ไม่สร้างความเสียหายแก่ชาติบ้านเมือง ส่วนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มองภาพเห็นว่าเป็นการหน่วงเหนี่ยวหรือห้วงอำนาจซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแนวคิดนั้นๆ ได้

การแก้ไขปัญหาก็ทันกับเหตุการณ์เป็นสิ่งที่จำเป็นโดยมีมติ ครม. เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2527 เป็นนโยบายสำหรับการแก้ไขปัญหา

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มทหารจีนคณะชาติในการดำรงอยู่ในประเทศไทย

ในด้านปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จากการวิเคราะห์แบบสัมพัทธ์ ทำให้ทราบถึงประเด็นปัญหาที่เป็นปัญหาสำคัญที่สุดต่อความมั่นคงของประเทศ คือ ปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นความจำเป็นทางการค้าและการคุ้มครองการวางยาเสพติดโดยถือว่าเป็นการเลี้ยงกองทัพของกลุ่มเหล่านั้น ทั้งนี้ ทางประเทศไทยก็มีได้นั่นนอนใจได้มีการปราบปรามอย่างหนักทางด้านยาเสพติดและคำสั่งผิดกฎหมายต่อมาเมื่อรัฐบาลยอมรับการเป็นพลเมืองของอดีต ทช. โดยการโอนสัญชาติไทยให้แก่กลุ่มคนเหล่านี้ ซึ่งในขณะนี้ก็ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องยอมรับปัญหาอันเป็นผลสืบเนื่องมาจาก

อดีตและภูมิหลังของกลุ่มคนเหล่านั้นด้วย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการปรับตัวเพื่อเข้าสู่สังคมไทย การยอมรับกฎเกณฑ์ทางการเมืองและการปกครองในด้านการยอมรับ และปฏิบัติตามกฎหมายของบ้านเมืองที่อาศัยอยู่ ตลอดจนการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การวางพื้นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชน และสังคมที่อาศัยอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ภาพพจน์เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม และสิ่งผิดกฎหมาย

ปัจจัยด้านการเมืองภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการดำรงอยู่ของกองกำลังทหารจีนคณะชาติ “ก๊กมินตั๋ง” จากการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทย

เป็นการวิเคราะห์และศึกษาถึงบทบาทและปัจจัยด้านการเมืองทั้งภายในและภายนอก ที่มีผลกระทบจากการดำรงอยู่ของกลุ่ม ทจข. จากแบบสัมภาษณ์พบว่า

รัฐบาลพม่าถือว่าทหารจีนคณะชาติเป็นศัตรูกับพม่า ที่เข้ามายึดครองพม่าเป็นเหตุให้จีนแผ่นดินใหญ่ระแวงสงสัยพม่าได้ หากมิได้ดำเนินการใด ๆ ลงไป ทหารจีนคณะชาติอ้างเสมอที่อาศัยอยู่เป็นการชั่วคราว การดำรงอยู่ของทหารจีนยังมีผลกระทบกับความสัมพันธ์ไทย-พม่าตลอดเวลาที่ผ่านมา และไทยเองก็พยายามสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับฐานประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง จากการเปลี่ยนมารับรองจีนแผ่นดินใหญ่ของไทย เมื่อ 1 กันยายน 2518 เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสม ทำให้แก้ปัญหา ทจข. ในประเทศไทยง่ายขึ้น และส่งผลดีไม่เฉพาะสถานการณ์สู้รบ ผลก. ในประเทศไทย แต่ยังช่วยให้แรงกดดันจากจีนแผ่นดินใหญ่ทางพม่าลดลง และเป็นผลให้สัมพันธ์ไทย-พม่า อยู่ระดับคงที่ไม่เลวร้ายไปกว่าเดิม

นโยบายของไทยที่เรียกว่ารัฐกันชน (Buffer State) เพื่อใช้ ทจข. ค่อด้านการรุกรานของลัทธิคอมมิวนิสต์ ตามความเห็นหรือพฤติกรรมที่ปรากฏซึ่งอาจไม่ถูกต้องนัก หากจะมองว่าไทยยอมรับการดำรงอยู่ของ ทจข. เพราะไม่สามารถผลักดันไปได้ จำเป็นต้องรับไว้เป็นสาเหตุให้สัมพันธ์ภาพระหว่างไทย - พม่าและประเทศเพื่อนบ้านเกิดปัญหา แม้ ทจข. จะอยู่ในประเทศไทยในกรณีสงครามจีน-พม่า พ.ศ. 2510 เป็นเหตุให้ชาวโลกมองประเทศไทยในด้านลบ ซึ่งทางการไทยแม้จะถือที่ดัง ทจข. เป็นโอกาสของรัฐกันชน แต่ก็เลือกที่จะผลักดัน ทจข. กลุ่มสุดท้ายกลับได้วันด้วยเปิดการเจรจากับได้วันยาวนาน 2 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2511 - 2512 อันอยู่ระหว่างห้วงที่ ผลก. บุกรุกทางภาคเหนือของไทย จนต่อมาเมื่อได้วันไม่สามารถจะโน้มน้าวให้ ทจข. ส่วนนี้กลับได้ แม้ไทยจะช่วยเหลือสนับสนุนการเจรจา ผลการเจรจาทำให้ได้วันประกาศให้ไทยแก้ปัญหาด้วยตนเอง

ในขณะที่ได้หวั่นรับจะแก้ไขปัญหาน่วยของต่อนักหน่วยหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าแม้จะมีโอกาสใช้ ทจช. เป็นรัฐกัณชน แต่ก็ไม่มึนโยบายนั่น

การดำเนินงานต่อ ทจช. ภายใต้การนำของ บก.ทหารสูงสุด ระหว่างปี พ.ศ.2513 - 2525 ดูแลการพัฒนาและการปกครองแทนฝ่ายบ้านเมือง คุจะอะลุ่มอล่วยมากเกินไป ในทัศนะบุคคลภายนอก ซึ่ง สมช. ตั้งข้อสังเกตด้วยเห็นผล 2 - 3 ประการ คือ การกัณหลักของ บก.04 (หน่วยงานเฉพาะกัณของ บก.ทหารสูงสุด จัดตั้งชั่วคราวเพื่อกำเนินการควบคุมและพัฒนา ทจช.) ไม่มีหน้าที่ปราบปรามยาเสพติด แม้ในพื้นที่ปกครอง หรือ ทจช. เมื่อมีการตรวจค้นจากหน่วยงาน ปปส. หรือ ศชค. ดูเสมือนทาง บก.04 จะปกป้องผลประโยชน์ ทจช. มากกว่าร่วมมือซึ่งตรงกันข้าม ในข้อเท็จจริง ทาง บก.04 มีเฉพาะเจ้าหน้าที่ ฝ่ายอำนวยการมาจากส่วนกลาง กำลังปกครอง ทจช.ที่อยู่ตามพื้นที่เป็นของ ทบ. และ ศชค. ซึ่งหน่วย ดังกล่าวคงขึ้นสายงานข่าวกับต้นสังกัด ทั้งนี้หน่วยงานดังกล่าวจะได้ประโยชน์ความเคลื่อนไหว การดำเนินงานด้วยตนเองในพื้นที่ ทำหน้าที่เสมือนคอยตรวจสอบความโปร่งใสให้กับ บก.ทหารสูงสุด ด้วยอีกทั้งร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ ปปส.แต่หากในกรณีที่ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน หรือเป็นการปราบปราม ที่ไม่สมเหตุผล ก็ทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ให้กับ ทจช. ด้วย ในผลการดำเนินงานลักษณะดังกล่าว จึงยอมถูกหน่วยราชการมองไปในทางช่วยเหลือ ซึ่งมีใช่เป็นไปตามข้อสงสัยในทางตรงกันข้าม เรื่องยาเสพติด บก.04 ถือเป็นเรื่องสำคัญ และประกาศเป็นนโยบายว่าถ้าเกิดความผิดจากคดีเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด จะ ไม่มีการช่วยเหลือเด็ดขาด แต่มีหลายกรณี ที่ ทจช. มีความผิดเช่นหนังสือเดินทางหมดอายุ ถูกริคไถ หน่วยงานนี้จะเข้าไปปกป้อง ดูเสมือนว่าช่วยเหลือ ทจช. ทางที่ผิด ผลการดำเนินงานจึงถูกมอง จากภายนอกเช่นลักษณะดังกล่าว

บทบาทของชาติมหาอำนาจเกี่ยวกับ ทจช. ในอดีตทั้งสหรัฐและได้หวั่น ทั้งสองประเทศ ย่อมคำนึงของประโยชน์ของชาติตนเป็นที่ตั้ง ประเทศไทยอยู่ระหว่างกลางประเทศขัดแย้งของอีกฝ่าย คือ พม่าและจีนแผ่นดินใหญ่ คงเล็งไม่ได้ที่จะช่วยเหลือโลกเสรีต่อต้านคอมมิวนิสต์ แต่ทางไทยเองดู จะสูญเสียค่าใช้จ่ายและทรัพยากรมหาศาล รวมทั้งชื่อเสียงของผู้นำไทยที่ร่วมทำงาน ทจช. เปรียบเสมือนขยะที่รอการรีไซเคิล คือ ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการแก้ไขปัญห ทจช. ทรัพยากรป่าไม้และ ชื่อเสียงยาเสพติดที่ชาวโลกนามากกล่าว เฉพาะด้านเดียวคือยาเสพติด สิ่งต่าง ๆ เช่นอาวุธ และกำลังคน ของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งปัญหาภายในของพม่า ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มอิสระจีนฮ่ออีกมากมายที่มีไค้อยู่ใน อำนาจเจ้าหน้าที่ของทางการไทย ถูกนำมาผูกเป็นกรณีของไทย ซึ่งผู้นำไทยในอดีตได้พยายามแก้ไข ปัญหา ทั้งปัญหาคนและยาเสพติดไปพร้อม ๆ กัน แต่ดูเหมือนว่าสื่อต่างประเทศจะ โยนความผิดเรื่องนี้ ให้แก่ฝ่ายไทย ทั้ง ๆ ที่อาวุธและกำลังพลที่เหลือทิ้งไว้เป็นของต่างชาติ ทั้งสิ้น

การเปิดสัมพันธไมตรีจีนแผ่นดินใหญ่กับไทยสมัยรัฐบาล มรว.คึกฤทธิ์ ปราโมชในปี พ.ศ.2518 มีผลต่อการดำเนินงานด้านทางทหารอย่างมาก สงครามก่อการร้ายในประเทศไทยลดความรุนแรงลงตามลำดับ ทางไต้หวันเองก็ปรับตัวจากที่เคยเป็นชาติใหญ่ และมีที่นั่งในสหประชาชาติลงการเจรจาและดำเนินการไทยกับจีนทั้งสองฝ่าย อยู่บนพื้นฐานความเข้าใจ ในด้านที่เกี่ยวกับ ทจข. ที่ทางการไทยแก้ปัญหาให้เป็นเรื่องภายในของไทย โดยการรับเป็นชาวไทย ซึ่งก็ทั้งสองฝ่ายพอใจ และฝ่ายแผ่นดินใหญ่ก็ได้ให้เกียรติและมีได้มาอยู่เกี่ยวในเรื่องต่าง ๆ ที่ค้างค้ำระหว่างไทยกับไต้หวัน ซึ่งหมายถึง สัมพันธภาพไทย – จีน อยู่บนพื้นฐานความเข้าใจอันดีขึ้น

องค์กรที่เข้ามาช่วยเหลือดูแลชาวจีนโพ้นทะเล (Free china Relief Association Northern Thailand) ที่เหลืออยู่ในไทยและส่วนตกค้างในพม่าที่เข้ามาสมทบ หลังจากเปิดสัมพันธไมตรีกับจีนแผ่นดินใหญ่ มีขอรวมทั้งสิ้นเกือบแสนคน อันเป็นภาระที่ประเทศนี้ไม่พ้นความรับผิดชอบ ด้านที่อยู่อาศัยและทำกินเช่นเดียวกับ ทจข.และจีนฮ่ออพยพพลเรือน ดังนั้นความช่วยเหลือด้านสิ่งอุปการณความเป็นอยู่ดีกินดีของชาวจีนเอง จึงมิใช่เป็นการรุกรานกันเช่นในอดีตสามารถดำเนินอยู่ได้ โดยที่อยู่ในการควบคุมพิจารณาของฝ่ายเจ้าหน้าที่ ฝ่ายปกครองของไทยและมีแนวโน้มว่าจะ ค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงตามระยะเวลา ในอนาคตอันใกล้

4.2 ข้อเสนอแนะ

การเข้ามาอยู่อาศัยของกลุ่มทหารจีนคณะชาติ (ทจข.) ในประเทศไทย ได้เกิดปัญหาต่อประเทศไทย ทั้งในด้านการเมืองระหว่างประเทศและการเมืองภายในอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ นอกจากนั้นผู้อพยพจีนคณะชาติ แม้จะเป็นพลเรือนชาวยุন্নาน แต่ก็เข้ามารับการฝึกอบรมเป็นทหารในพม่า จนมีสภาพเป็นทหารเป็นผู้มีระเบียบ เชื้อฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชาและผู้ใหญ่ของเขาอย่างเคร่งครัด อีกทั้งยังมีอุดมการณ์ต่อสู้ เพราะได้รับความเจ็บช้ำน้ำใจจากการถูกริบทรัพย์สินเงินทอง จึงคิดจะกลับคืนสู่มาตุภูมิเดิมคือ ยูन्नาน แต่นาน ๆ วันเข้าและความเป็นไปได้ยากและ คนรุ่นใหม่ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ที่เลวร้ายเหมือนคนรุ่นก่อนๆได้ประสบมาอุดมการณ์เดิมก็จะค่อย ๆ จางหายไป แต่อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ช่วงวิกฤตและสอดคล้องกับสถานการณ์การเมือง การสู้รบกองทัพไทยกับผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้อาสาเข้าร่วมรบกับกองทัพไทย ระดับผู้นำหน่วย เคยเป็นทหารอาชีพมาก่อน และผ่านศึกสงครามกองโจรมาหลายปี แม้อายุแล้วจะเป็นรุ่นใหม่ แต่ความสามารถที่นำมาเสริมให้กับช่องว่างของกองทัพไทยก็มีผลดี แต่อย่างไรก็ตามกองทัพได้คำนึงถึงการนำทหารต่างชาติเข้าไปต่อสู้ปราบปราม ผกค. ในประเทศที่เป็นคนไทย แต่ส่วนใหญ่ ผกค. ที่เกิดขึ้นในประเทศก็เป็นกลุ่ม

ชาวเขาที่มีคนไทยอยู่เบื้องหลัง มิฉะนั้นแล้วจะกลายเป็นการอาศัยมือคนต่างชาติปราบปรามคนไทยด้วยกัน จะเสียผลทางด้านจิตวิทยา นอกจากนั้นกลุ่ม ทจช. และจีนฮ่อยังมีผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมจิตวิทยาอีกด้วย

รัฐบาลไทยและหน่วยงานทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมมือกันดำเนินการผ่านพ้นมาหลายปี โดยมีทหารเป็นผู้ประสานในการดำเนินการและเข้ามาแก้ไขเป็นรูปธรรมในปี พ.ศ.2513 เป็นต้นมาจนถึงปี พ.ศ.2527 ปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามภารกิจของตนและแปรสภาพเป็นคนไทยเกือบจะแล้วเสร็จ แต่ปัญหาเกี่ยวกับ ทจช. ยังไม่สิ้นสุด อาจจะมีกรณีหรือเป็นภัยอย่างร้ายแรงขึ้นอีกก็ได้ เพราะกลุ่มจีนฮ่ออิสระที่มีสภาพคล้าย ๆ กับชาวรัฐฉานลี้ภัยในประเทศไทย มีอยู่อีกหลายหมื่นคน บุคคลเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมและเศรษฐกิจใน ไทยอยู่ ปัญหาเสพติดในรูปแบบใหม่และปรากฏเป็นข่าวกับจีนฮ่อ คงมีอยู่ประปรายเป็นระยะ บทเรียนจากอดีตอาจจะนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และป้องกันเหตุการณ์เกี่ยวกับกรณีผู้อพยพลี้ภัยได้ในทุกยุคทุกสมัย

เมื่อรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้บุคคลเหล่านี้พำนักอยู่ในประเทศต่อไปอย่างถาวร สมควรดำเนินการแปรสภาพผู้อพยพให้เป็นคนไทย และต้องปลูกฝังจิตสำนึกของบุคคลรุ่นต่อไปให้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ตั้งแต่เริ่มแรก โดยเฉพาะโรงเรียนที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วในหมู่บ้าน และควรขยายไปยังส่วนอื่นที่เป็นหมู่บ้านจีนฮ่อแห่งใหม่

เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลและหน่วยงานราชการที่เข้าไปดำเนินการต่อบุคคลกลุ่มนี้ จะต้องยึดหลักความบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวค้ำแข้งเหิงเอารัดเอาเปรียบหรือตกเป็นเครื่องมือด้านการเห็นแก่เงินจ้าง มีลักษณะผู้นำ และวางตัวเป็นที่เคารพเชื่อถือ

การส่งเสริมอาชีพสุจริตและสร้างฐานะให้ผสมกลมกลืนกับราษฎรไทยในท้องถิ่น เป็นคนทางเดียวที่จะทำให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่เร่ร่อนและต้องยุติการลักลอบเข้ามาของกลุ่มผู้อพยพในอนาคตให้ได้ เพราะปัจจุบันการลักลอบนั้นสามารถกระทำได้ง่าย และสะดวกกว่าเดิม การตรวจค้นและการวางโทษแก่บุคคลที่มีส่วนร่วม จำเป็นต้องได้รับโทษและดำเนินการ โดยให้สังคมได้รับรู้อย่างทันเวลา มิฉะนั้นปัญหาผู้อพยพจะไม่มีที่สิ้นสุด

สำหรับผู้สนใจศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ต่อไปผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะเพิ่มประเด็นในการวิเคราะห์ด้านความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆด้วยในประเด็นของทหารจีนคณะชาติและควรมุ่งศึกษาในกลุ่มอื่นๆ นอกเหนือจากกลุ่ม กองพล 93 ซึ่งจะทำให้ได้รับความรู้ใหม่ๆ ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น